

ORTAK KAT

a ve b sıfırdan farklı tam sayılar olsun. Eğer a ve b tam sayıları c 'yi tam olarak bölüyorsa, c sayısına a ve b 'nin birer ortak katı denir.

Örnek: 8 ve 12 sayılarını ele alalım. Katlarını alarak yazalım.
 $8 \rightarrow 8, 16, 24, 32, 40, \dots$
 $12 \rightarrow 12, 24, 36, 48, \dots$ En küçük ortak katları yani ilk ortak oldukları sayı alınır. Bu tüm katları içinde en küçük ortak katları olur. Ortak katlar ise, 24 'ün katları şeklinde devam eder. $48, 72, 96$ gibi. Daha büyük sayılarda bu metod bizi zorlayabilir. Biz, algoritma yoluyla bulmayı tercih edeceğiz.

8	12	2	Asal çarpanların hepsinin çarpımı
4	6	2	bize en küçük ortak katı verir. Buna
2	3	2	kısaca ekok diyeceğiz.
1	3	3	$EKOK(8, 12) = 2.2.2.3 = 24$ olur.
1	1	1	

Örnek: 6, 12 ve 30'un en küçük ortak katı kaçtır?

- A) 120   B) 100   C) 90   D) 60

Çözüm: Her sayının katlarını yazalım. İlk kez ortak oldukları sayı en küçük ortak katları olacaktır.
 $6 \rightarrow 6, 12, 18, 24, 30, 36, 42, 48, 54, 60, 66, 72, \dots$
 $12 \rightarrow 12, 24, 36, 48, 60, 72, 84, \dots$
 $30 \rightarrow 30, 60, 90, 120, \dots$ Üçünün de ilk kez aynı anda ortak oldukları sayı 60 yani, en küçük ortak katları 60 'tır. 60 ve katları ortak kat olarak devam eder. Algoritma ile bulalım.

6	12	30	2
3	6	15	2
3	3	5	3
1	1	5	5
		1	

$EKOK(6, 12, 30) = 2.2.3.5 = 4.15 = 60$ olur.

TEST - 43

1) EKOK(12, 18) hangisine eşittir?

- A) 72   B) 64   C) 42   D) 36

2) EKOK(10, 12, 15) kaçtır?

- A) 30   B) 60   C) 120   D) 240

3) EKOK(12, 18) = $3.x$ ise x kaçtır?

- A) 18   B) 12   C) 9   D) 4

4) EKOK(6, 7, 9) kaçtır?

- A) 121   B) 126   C) 129   D) 137

5) $EKOK(160, 192) = 2^x.3.y$ ise $x + y$ kaçtır?

- A) 12   B) 11   C) 10   D) 9

6) 24, 36 ve A sayısının OKEK'inin 720 olması için A en az kaç olmalıdır?

- A) 40   B) 80   C) 120   D) 240